

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Kalvarijos vietos veiklos grupė (toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Kalvarijos VVG teritorijos vietos plėtros 2016-2023 m. strategija“ (toliau – VPS)
kvietimo Nr. 11

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS													
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2018 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-226 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.												
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Novatoriško verslo kūrimas ir plėtra“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-7 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams											
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios		2	0	2	2	-	0	5	-	3	0
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos		2	0	2	2	-	0	7	-	0	4
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	2	-	0	5	-	0	6	X	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. P-4
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A											
1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Atskleisti vietos išteklių geresnio panaudojimo galimybes verslo kūrimui ir plėtrai.											
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	Parama teikiama fizinių asmenų, ūkininkų ir verslininkų projektams, kuriais numatomas verslo kūrimas arba plėtra geriau panaudojant vietos išteklius. Remiami projektai, kurie panaudodami vietos išteklius formuos perspektyvias vietos verslo nišas. Priemonė skirta įgyvendinti VVG teritorijos masto inovacijas (išbandomas naujas verslo modelis, kuriamos naujos bendradarbiavimo formos, užmezgami nauji socialiniai ryšiai, teikiamos naujos socialinės paslaugos ir pan.). Įgyvendinami projektai turi didinti vietos produkcijos pridėtinę vertę ir demonstruoti bendruomenei vietos išteklių tikrąją vertę.											

		<p>Priemone remiamos naujos verslo iniciatyvos produkcijai iš vietos žaliavų gaminti; naujų paslaugų sukūrimas panaudojant vietos išteklius; verslo įmonių (įskaitant ir labai mažas įmones) bei ūkių gamybinių pajėgumų ir paslaugų teikimo įrangos modernizavimas diegiant inovacijas ir kiti projektai, atitinkantys priemonės tikslą.</p> <p><i>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.</i></p>
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai: fiziniai asmenys, ūkininkai, juridiniai asmenys: labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės. Tinkamais paramos gavėjais gali būti tik Kalvarijos savivaldybėje registruoti subjektai.</p> <p><i>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.</i></p>
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	<p>Galimi partneriai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viešieji pelno nesiekiantys juridiniai asmenys: NVO (bendruomeninės, jaunimo organizacijos); 2. Privatūs juridiniai asmenys; 3. Fiziniai asmenys; <p><i>Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.</i></p>
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	48 384,80 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	48 384,80 Eur
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	<p>Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iki 50 (kai vietos projektą teikia privatus juridinis arba fizinis asmuo, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus) visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų. 2. Iki 70 (kai vietos projektą teikia privatus juridinis arba fizinis asmuo, atitinkantys labai mažai įmonei keliamus reikalavimus) visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pareiškėjo nuosavos piniginės lėšos; 2. Tinkamo vietos projekto partnerio nuosavos piniginės lėšos; 3. Pareiškėjo skolintos lėšos; 4. Pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos; 5. Gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas (-ai):	Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (angl. European Union Recovery Instrument) (toliau – EURI) lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI				
Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.				
Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.				
2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:				
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Įgyvendinant projektą numatyta panaudoti vietos išteklius (vietos žaliavas, pastatus, gamtos gėrybes, kultūros ir istorijos paveldą, darbinami Kalvarijos VVG teritorijos gyventojai bei kt.)	20	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją, taip pat pagal seniūnijos ar kitų institucijų išduotas pažymas apie planuojamų naudoti vietos išteklių buvimo vietą.	Nustatoma vietos projekto įgyvendinimo ataskaitų vertinimo metu pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus dokumentus.
2.	Pareiškėjas fizinis arba juridinis asmuo numato įdarbinti asmenį iki 40 metų (imtinai) deklaravusį gyvenamąją vietą Kalvarijos VVG teritorijoje.	20	Vertinama pagal paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją ir pridedamus dokumentus (pareiškėjas turės pateikti rašytinį įsipareigojimą, kokio amžiaus asmeniui bus sukurta darbo vieta ir patvirtinti, kad planuojamas įdarbinti asmuo bus deklaravęs gyvenamąją vietą Kalvarijos VVG teritorijoje).	Projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu pagal projekto ataskaitose pateiktą informaciją bei patikrų metu bus įsitikinama, kokio amžiaus asmenims sukurtos darbo vietos (darbuotojo amžius fiksuojamas įdarbinimo metu). Pareiškėjas turės pateikti dokumentus įrodančius atitiktį šiam atrankos kriterijui (pvz.: verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, darbo sutartį ir/arba kiti atitiktį šiam kriterijui pagrindžiantys dokumentai).
3.	Naujų darbo vietų (etatų) skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Paraiškoje turi būti aiškiai nurodyta, kiek etatų, ir kokios specializacijos darbo vietų bus sukurta. Turi būti nurodyta, ar darbo vieta bus įkurta veiklai pagal verslo liudijimą, su individualios veiklos pažyma ar darbo sutartimis. Darbo vietų skaičiavimas atliekamas, remiantis „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio	Projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu pagal projekto ataskaitose pateiktą informaciją bei patikrų metu bus įsitikinama ar sukurta tiek darbo vietų, kiek įsipareigota projekto paraiškoje. Pareiškėjas turės pateikti dokumentus įrodančius atitiktį šiam atrankos kriterijui (pvz.: verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, darbo
3.1.	Sukuriamos daugiau kaip 1 darbo vieta	20		
3.2.	Sukuriamas 1 darbo vieta	15		

			„Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“, patvirtinta Žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 įsakymu Nr. 3D-718.). Vertinama pagal paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktas nuorodas į vietos projekto paraiškos pateiktus dokumentus arba pateiktas pagrindimas. Verslo plano 2 dalyje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateikta informacija.	sutartį, darbo laiko apskaitos ir darbo užmokesčio apskaičiavimo žiniaraščiai ir/arba kiti atitiktį šiam kriterijui pagrindžiantys dokumentai).
4.	Parengtas verslo planas, kuriame pagrįstas inovacijos VVG teritorijos mastu įgyvendinimas.	20	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ prie vietos projekto paraiškoje pateiktus dokumentus arba paraiškoje aprašytas pagrindimas. Atitiktis vertinama vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“. Pagal veiklos pobūdį pagrindžiantys dokumentai gali būti iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (www.vmvt.lt), Rekvizitai.lt, Valstybinės smokesčių inspekcijos (www.vmi.lt), Lietuvos statistikos departamento (www.stat.gov.lt), VĮ Registrų centro (www.registrucentras.lt).	Vietos projekto įgyvendinimo ataskaita ir pridedami dokumentai, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
5.	Projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vertinama pagal paraiškos 2.5. papunktyje nurodytą prašomą paramos lyginamosios dalies proc., taip pat pagal paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją.	
5.1.	Prašomas paramos intensyvumas iki 50 proc.	20		
5.2.	Prašomas paramos intensyvumas nuo 51 proc. iki 70 proc.	10		
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS		
Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.		
3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte	
3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:		
3.2.1.	Planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą VPS priemonės, pagal kurią yra skelbiamas kvietimas teikti vietos projektus, lygmeniu t.y. 48 384,80 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta, planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas (tai reiškia, kad, jeigu pagal šią priemonės veiklos sritį maksimali vienos naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina yra 48 384,80 Eur, tai 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina negali viršyti 24 192,40 Eur ir t.t.). Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal formulę: $S/D \leq 48\,384,80$ S - vietos projekto paraiškos 2.6 punkte nurodytos prašomos paramos vietos projektui įgyvendinti suma, Eur; D - vietos projekto paraiškos 6.1 punkte nurodytų sukurtų naujų darbo vietų (etatų) skaičius. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu tikrinama pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto vietos projekto metines ataskaitas.	
3.2.2.	Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti realiai suplanuotos, pagrįstos, būtinos projektui įgyvendinti ir numatytos vietos projekto paraiškoje ir verslo plane.	
3.2.3.	Vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kuris negali būti ilgesnis nei 24 (dvidešimt keturi) mėnesiai nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Visos vietos projekto išlaidos turi būti apmokamos per banko atsiskaitomąją sąskaitą, kuri yra skirta paramos vietos projektui įgyvendinti lėšoms.	
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje.	1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) darbų, ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „ <i>Print Screen</i> “), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) darbų, ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba

3.3.1.2.	Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas.	kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; 2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių, paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai.
3.3.2. Darbų ir paslaugų įsigijimo:		
3.3.2.1.	Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinis remontas išlaidos (vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8., 23.1.9., 23.1.10 ir 23.1.11. papunkčiais).	
3.3.2.2.	Verslo infrastruktūros vietos projekto įgyvendinimo vietoje kūrimo ir (arba) gerinimo darbų išlaidos (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ir (arba) gerinimo darbų išlaidos).	Kaina gridžiama analogiškai kaip ir 3.3.1. punkte nurodytų išlaidų atveju.
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias). Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti pagal konsultacijų turinį).
3.3.3.1.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos,	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1.-24.6.2 papunkčiuose numatyta tvarka. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo datai.

	susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu	
3.3.3.2.	Vietos projektų viešinimo išlaidos (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programą viešinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D- 925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“).	Vietos projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis.
3.3.4.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.
3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
<p>3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.4.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.4.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.4.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.4.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.4.8. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);</p> <p>3.4.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;</p> <p>3.4.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);</p> <p>3.4.13. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;</p> <p>3.4.14. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).</p>		

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI			
Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.			
4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais) , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais):		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Pareiškėjo registracijos ir veiklos vieta yra Kalvarijos VVG teritorijoje.	Atitiktis tinkamumo sąlygai nustatoma paraiškos vertinimo metu. Pareiškėjas kartu su paraiška privalo pateikti registracijos, steigimo dokumentus (fizinis asmuo pažymą apie deklaruotą gyvenamąją vietą ir (arba) žemės ūkio valdos ir ūkio registraciją įrodančius dokumentus (jei taikoma)), kurie leistų įsitikinti šio reikalavimo tenkinimu. Informacija taip pat bus tikrinama viešai prieinamuose informacijos šaltiniuose: VĮ Registrų centras juridinių asmenų registre (www.registrucentras.lt).	Projekto įgyvendinimo metu ir visą kontrolės laikotarpį pareiškėjas įsipareigoja nekeisti juridinio asmens buveinės adreso ir veiklos vykdymo vietos. Apie tokio pobūdžio pasikeitimus pareiškėjas privalo informuoti VPS vykdytoją. Gavus pareiškėjo informaciją bus sprendžiama ar nepasikeitė tinkamumo sąlygos. Taip pat duomenys bus tikrinami vertinant galutinę bei užbaigto projekto ataskaitas ir / arba pateiktus dokumentus. Informacija taip pat bus tikrinama viešai prieinamuose informacijos šaltiniuose: VĮ Registrų centras juridinių asmenų registre (www.registrucentras.lt).
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ams):		
4.2.3.1.	Pareiškėjas nuo paraiškos pateikimo iki paramos sutarties pasirašymo dienos turi atitikti labai mažos arba mažos įmonės reikalavimus, nurodytus Smulkią ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims).		
4.2.3.2.	Pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ir projekto įgyvendinimo metu bei projekto kontrolės laikotarpiu atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“		

	(toliau – Ekonominio gyvybingumo taisyklės). Paraiškos teikimo metais skolos rodiklis gali viršyti Ekonominio gyvybingumo taisyklėse nustatytą skolos rodiklio reikšmę, kai skolos rodiklio nustatyta reikšmė viršijama dėl gautos paskolos projektui ir verslo planui įgyvendinti arba turimų įsipareigojimų iki 150 Eur.		
4.2.3.3.	Pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – nuosavas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, iš projekte numatytos veiklos gautinas lėšas, – kuris turi būti pagrįstas verslo plano, finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinimo dokumentus. Jei paskolą planuoja suteikti fizinis asmuo, kartu su paramos paraiška pateikiamas šio fizinio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir banko sąskaitos išrašas, išduotas ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašytas banko darbuotojo, bei fizinio asmens pajamų deklaracija už praėjusius metus. Jei paskolą planuoja suteikti juridinis asmuo, išskyrus kredito įstaigas, kartu su paramos paraiška pateikiami šio juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (išskyrus juridinius asmenis, kurie, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, šiuos dokumentus teikia Juridinių asmenų registru) bei banko sąskaitos išrašas, išduotas ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašytas banko darbuotojo. Agentūra tikrina, ar paskolą ketinantis suteikti asmuo turi reikiamų lėšų sumą: fizinis asmuo gali suteikti paskolą ne didesnę nei pinigų likutis banko sąskaitoje, o juridinis asmuo – ne didesnę nei šio juridinio asmens ataskaitinių metų grynasis pelnas, nurodytas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Iki paramos sutarties pasirašymo pareiškėjas turi pateikti pasirašytą paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. Jei paskolą suteikia ne kredito įstaiga, paskolos sutartis turi būti patvirtinta notaro (atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);		
4.2.3.4.	Projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas).		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.5.1.	Vietos projekto metu turi būti sukurta bent viena darbo vieta	Atitiktis vietos projekto atrankos kriterijui nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktą informaciją. Paraiškoje turi būti aiškiai nurodyta, kiek etatų, kokių pareigybių darbo vietų bus sukurta, remiantis „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemonės, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodika“, patvirtinta Žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 įsakymu Nr. 3D-718.	Projekto įgyvendinimo laikotarpiu ir kontrolės laikotarpiu iš projekto ataskaitų ir patikrų metu bus įsitikinama ar sukurta tiek darbo vietų, kiek įsipareigota projekto paraiškoje. Pareiškėjas turės pateikti įrodymus (verslo liudijimą, individualios veiklos pažymą, darbo sutartis).

4.2.5.2.	Įgyvendinant projektą numatyta panaudoti vietos išteklius (vietos žaliavas, pastatus, gamtos gėrybes, kultūros ir istorijos paveldą bei kt.	Atitiktis vietos projekto tinkamumo sąlygai nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ pateiktą informaciją.	Atitiktis vietos projekto tinkamumo sąlygai nustatoma vietos projekto įgyvendinimo ataskaitų vertinimo metu pagal vietos projekto vykdytojo pateiktus dokumentus.
4.2.5.3.	Parengtas verslo planas, kuriame pagrįstas inovacijos VVG teritorijos mastu įgyvendinimas.	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ prie vietos projekto paraiškoje pateiktus dokumentus arba paraiškoje aprašytas pagrindimas. Atitiktis vertinama vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“.	Vietos projekto įgyvendinimo ataskaita ir pridedami dokumentai, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
4.2.6. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:			
4.2.6.1.	<p>Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra (įskaitant NVO, bendruomeninį ar socialinį verslą), taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos:</p> <p>1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonomines veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), neremiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra šis:</p> <p>10.1. alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais;</p> <p>10.2. tabako gaminių gamyba ir prekyba jais;</p> <p>10.3. ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais;</p> <p>10.4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimas;</p> <p>10.5. didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija;</p> <p>10.6. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla;</p> <p>10.7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos;</p> <p>10.8. nekilnojamojo turto operacijos;</p> <p>10.9. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas;</p> <p>10.10. medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos;</p> <p>10.11. elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas;</p> <p>10.12. krovinių kelių transporto ir perkraustymo veikla;</p> <p>10.13. už paramos lėšas įgyto turto nuoma, išskyrus poilsio ir sporto reikmenų nuomą;</p> <p>10.14. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui, kaip nurodyta Paslaugų žemės ūkiui sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl Paslaugų žemės ūkiui sąrašo patvirtinimo“.</p> <p>2. Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas. Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.</p>		
4.2.6.2.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pridėtas vietos projekto verslo planas.		

4.2.6.3.	Jeigu vietos projektas susijęs su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas - bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.		
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.		
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“		
4.3.	Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:		
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte		
4.3.2.	Specialieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygu)
I	II	III	IV
4.3.2.1.	Jeigu projekte numatyta vykdyti licencijuojamą veiklą ar veiklą, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas, pareiškėjas licenciją/ leidimą įsipareigoja pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu.	Atitiktis įsipareigojimams nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal 8 dalyje „Vietos projekto vykdytojo įsipareigojimai“ pateiktą informaciją. Pareiškėjas licenciją arba kitą Licencijavimo apraše nurodytą dokumentą pateikia su paramos paraiška arba įsipareigoja pateikti su paskutiniu mokėjimo prašymu.	Atitiktis įsipareigojimams nustatoma vertinant galutinį mokėjimo prašymą, taip pat kontrolės laikotarpiu vertinama pagal užbaigto vietos projekto ataskaitas ir prie jų pridedamus dokumentus.
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose		
4.3.3.1.	Pradėti įgyvendinti verslo planą ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos. Paramos gavėjas, pradėdamas įgyvendinti verslo planą, raštu apie tai informuoja Agentūrą ir prideda patvirtinimo dokumentus (investicijos įsigijimo dokumentus, paslaugų įsigijimo sutartį, kt.). Verslo plano įgyvendinimo pradžia nėra laikoma konsultacijų projekto įgyvendinimo ir administravimo klausimais ir kitų bendrųjų išlaidų kategorijai priskirtinų išlaidų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarčių sudarymas;		
4.3.3.2.	Užtikrinti, kad verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą įsigis iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos (taikoma pareiškėjui – fiziniam asmeniui, pradėsiančiam veiklą);		
4.3.3.3.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja iki vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo pateikti VVG su finansine institucija (banku, kredito unija) pasirašytą paskolos sutartį, užtikrinančią pareiškėjo nuosavo indėlio prisidėjimą prie vietos projekto įgyvendinimo skolintomis lėšomis galimybę;		

4.3.3.4.	Iki vietos projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo metodika patvirtinta 2017 m. lapkričio 9 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014-2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“);
4.3.3.5.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki vietos projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;
4.3.3.6.	Pareiškėjas įsipareigoja užtikrinti, kad investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“;
4.3.3.7.	Pareiškėjas įsipareigoja užtikrinti, kad investicijos atitiks aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas taikomas, jei numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);
4.3.3.8.	Poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka. Šis reikalavimas netaikomas, kai Taisyklių 17.7 papunktyje numatytais atvejais kartu su paraiška pateikiamas statybą (naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą) leidžiantis dokumentas;
4.3.3.9.	Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti VPS vykdytojui apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, savo duomenų rekvizituose pasikeitimus;
4.3.3.10.	Sudaryti sąlygas asmenims, įskaitant nepriklausomus ekspertus, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
4.3.3.11.	Ne mažiau kaip į 80 proc. kuriamų naujų darbo vietų įdarbinti kaimo gyventojus (Kaimo gyventojas – fizinis asmuo, kuris nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja kaimo vietovėje) (sukūrus naujas darbo vietas kartu su mokėjimo prašymais ir metinėmis ataskaitomis pateikiamos darbo sutarčių kopijos ir ne senesnės kaip 15 d. d. pažymos apie naujų darbuotojų deklaruotą gyvenamąją vietą). Šį įsipareigojimą privalo išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;
4.3.3.12.	Projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu turi užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams (išskyrus atrankos kriterijų, susijusį su pareiškėjo amžiumi), už kuriuos projektui suteikiami balai;
4.3.3.13.	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos darbų išlaidos), kuriame atsispindėtų faktiškai atlikti darbai;
4.3.3.14.	Užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną);
4.3.3.15.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos (remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika);
4.3.3.16.	Iki verslo plano įgyvendinimo pabaigos pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.
4.3.3.17.	Iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su paskutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia;
4.3.3.18.	Pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų, kitų viešųjų lėšų.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus patvirtintus pareiškėjo (arba įgalioto asmens) kvalifikuotu elektroniniu parašu:

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:

- 1.1. parengtas verslo planas (FSA 2 priedas);
- 1.2. rašytinis įsipareigojimas, kokio amžiaus asmeniui bus sukurta darbo vieta ir patvirtinti, kad planuojamas įdarbinti asmuo bus deklaravęs gyvenamąją vietą Kalvarijos VVG teritorijoje);
- 1.3. kiti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams.

2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

- 2.1. Patirtas bendrasis išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, banko išrašai);
- 2.2. Pareiškėjo sprendimas dėl ilgalaikio turto vertės (nuo kokios sumos pareiškėjo apskaitoje apskaičiuojamas ilgalaikis turtas).

3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:

- 3.1. Komerciniai pasiūlymai, interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „Print Screen“);
- 3.2. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti tinkamų vietos projekto išlaidų kainas.

4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą:

- 4.1. Juridinio asmens įstatų arba kito dokumento, kurį įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, kopija; asmens tapatybės dokumento kopija (taikoma fiziniams asmenims);
- 4.2. Pažyma apie deklaruotą gyvenamąją vietą (taikoma fiziniams asmenims) arba elektroninis sertifikuotas juridinių asmenų registro išrašas (ESI);
- 4.3. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma arba žemės ūkio valdos registravimo dokumentai (taikoma ūkininkams).;
- 4.4. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);
- 4.5. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 3 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ių) teisę prisiimti jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys dokumentai (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto partneris yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visą vietos projekto kontrolės laikotarpį; tokiu atveju su jungtinės veiklos sutartimi turi būti pateikti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį);

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą);

5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.3. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.5. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas);

5.7. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.8. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma;

5.9. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.10. Ataskaitinio laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai (naujai įregistruoti juridiniai asmenys pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą).

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso

	<p>deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.kalvarijosvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);</p> <p>6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.kalvarijosvvg.lt (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).</p> <p>7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:</p> <p>7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigineis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigineis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis.</p> <p>8. Kiti dokumentai:</p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas).</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

1 priedas [„Vietos projekto paraiškos forma“](#).

2 priedas [„Verslo plano forma“](#).

3 priedas [„Jungtinės veiklos sutarties forma“](#)

4 priedas [„Vienos įmonės deklaracija“](#).

5 priedas [„Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“](#).